

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6 00
Za pol leta . . . \$3 00
Za New York celo leto . . . \$7 00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7 00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 270. — STEV. 270.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 17, 1926. — SREDA, 17. NOVEMBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

ANGLEŠKI PREMOMARJI SPREJEMAJO URAVNAVO

Angleški premogorji v South Wales so sprejeli mirovni načrt. — Njih akcija, s katero se bo vrnilo na delo 250,000 mož, bo mogoče vplivala na druge okraje. — Angleška javnost dolži voditelje radi breuspešnega boja.

LONDON, Anglija, 16. novembra. — Sprejem vladnih mirovni predlogov od strani stavkajočih premogorjev je skoro gotova stvar, čeprav je vrjetno, da se bo šele v sredo izvedelo za rezultate distriktnega glasovanja. V mirovne predloge je že pristal izvrševalni svet premogorske federacije v South Wales, ki kontrolira enega največjih premogovnih polja.

Premogorje v South Wales, ki štejejo nekako 250,000 mož, so smatrali za skrajno trmoglave ali "die hards" in sedaj, ko so popustili, je vrjetno, da bodo njih vzgledu sledili takoj še drugi okraji. Ti se pripravljajo, da glasujejo glede sprejema ali zavrnitve pogojev.

Uravnava, čeprav ni tako dobra kot bi jo lahko dobili premogorji prej, predstavlja zanje še vedno dragocena jamstva. Ohranila je namreč minimalno plačo in priboljške, in če se je bodo lastniki premogovnikov verno držali, bodo plačevali v večini slučajev iste mezde kot do aprila meseca, seveda pod pogojem, da bodo delali možje sedem in pol ali osem ur.

Vladni predlogi, imajo namen vzdržati neke vrste splošni standard mezd ob dnevnem delu, ki znaša več kot sedem ur, in zagotoviti, da bodo premogorji deležni procvitajočih se razmer v premogovni industriji.

V predlogi, katero pripravlja vlada za ustanovljenje narodnega tribunala za šest mesecev, bo klavzula, ki bo določala, da ne bo smel delodajalec, ki ne bo hotel sprejeti odredb tribunala glede meznega dogovora v kateremkoli okrajev, obratovati svojih rogov po osem ur na dan.

Ceprav imajo premogorji dovolj povoda, da so razočarani glede izida trpkega boja, ki je trajal od 1. maja naprej, je bilo vendar opaziti le malo ogorčenja. Med splošno javnostjo obstaja tendenca, da se ne dolži premogorjev, temveč njih slabo vodstvo.

Bolezen A. J. Cooka, tajnika premogorske federacije, ki je deloval neumorno v interesu premogorjev, nikogar ne preseneča. Znano je bilo tekom zadnjih štadijev boja, da se je junaški boril proti naporom in poslabšanemu zdravju.

Herbert Smith in drugi voditelji so precej dobro prenesli tesni napor dolgega boja, a ko je prišla odločitev premogarskih delegatov, je Cook na priporočilo svojega zdravnika odpovedal vse javne nastope.

Celih šest mesecev je moral prenašati napade skoro vseh časopisov dežele, kojih uredniški članki in kartoni so ga slikali kot učenca Lenina in pokornega služabnika ter izvrševalca povelj iz Moskve.

Sedaj pa se je pričela kazati živčna napetost. Imel je več lahkih srčnih napadov in vsled tega so mu svetovali zdravniki, naj se odpočije.

Gornja Šlezija in Liga narodov.

Z Gornjo Šlezijo se bo najbrž bavila Liga narodov. — Do konca leta bo rešeno vprašanje vojaške kontrole.

PARIZ, Francija, 16. novembra. — Politični krogi v Nemčiji pričakujejo, da bo do konca leta končana vojaška kontrola zavezniških sil. Nemčija v principu priznava preiskavo, katero je uvedla Liga narodov na temelju člena 213. versailleske mirovne pogodbe. Odrača se pa proti razširjenju

vojaške kontrole, kot je to določeno v preiskovalnem protokolu Lige narodov.

V drugače precej mrki politični perspektivi je opaziti vsaj eno, z nemške strani, razveseljivo znamenje. V Nemčiji je namreč opaziti veliko veselje nad izidom povelj v Gornji Šleziji, ki je bila priznana Poljski. Tam so Nemci izvajali veliko zmago, ker so zasedli s svojimi rojaki 60 odstotkov občinskih uradov.

Nemški zunanji urad sicer molči o tem, da vendar pa ni izključeno, da se bo obrnil na Ligo narodov, ki naj bi nanovo razmisljala o priklopljenju dežele, ki je postala poljska pod pritiskom ljudskega glasovanja. Stresemann bo najbrž prihodnji mesec storil v ženevi potrebne korake.

Obravnava proti Hallowin: morilcem.

Pričevalec je prisegel, da mu je prijatelj povedal, da je videl Mrs. Hall na pozorišču umora, a mož, katerega je imenoval, je to zanikal. — Eden je videl tri v avtomobilu, a pravi, da jih ni spoznal. — Ženska je nosila svetlo suknjo.

Pomožni generalni pravdnik, Alexander Simpson je težko obdelaval obrambo v Halls-Mills procesu v Somerville, N. J. in po odgodenju sodišča je objavil, da bo zaključil svoj slučaj s pričevanjem Mrs. Jane Gibson, ki je bila baje očitilka umora Rev. Halla in njegove ljubice, Eleanor Mills.

Prvo presenečenje posebnega kazenskega zasledovalca za zagovornike Mrs. Frances Hall in njenih dveh bratov Willie in Henry Stevensa, se je pojavilo, ko je predstavil novo pričjo. To je bil Elijah K. Soper, sivolas mož, ki je pričal, da se je peljal ob polnoči dne 14. septembra 1922 domov mimo De Russey's Lane.

S svojo ženo je prisostvoval nekemu sestanku reda of the Eastern Start v Somerville. V njegovi kavi je bila nadaljna dvojica. Ko so luči njegovega avtomobila prodrele skozi temo nasproti trate, je zapazil temno pobarvan avtomobil, ki je stal na strani ceste. Soper je motril avtomobil, ki je imel privede luči ter videl dva moška na sprednjem sedaju in eno žensko v svetli suknji na zadnjem sedaju.

Odločno je zanikal, da je spoznal te tri osebe, vendar pa je bil pozitiven v trditvi, da je bila suknja, katero je nosila ženska, svetle barve. Mrs. Gibson je v svoji povesti, ki še ni bila povedana na pričevalnem stolu, prisegla, da je nosila Mrs. Hall svetlorjavo suknjo, ko se je sklanjala nad obliko rektorja v temi. Neki nočni čuvaj nasproti Hallowega doma je videl stopiti žensko v svetli suknji v hišo Halla ob tritret na tri zjutraj po dogodkih pod divjo jablano na Phillipsovi farmi.

Ta vez, namreč vez suknje, je bila spletena v očitno zadovoljstvo senatorja Simpsona, ki se je zadovoljno smehljaj ter zrl na tri obtožene, ki so mirno poslušali pričevanje Soperja. Ko pa je pričel senator vpraševati pričjo, če je spoznala kakega človeka v avtomobilu, je Soper odločno zanikal.

Soper je zapustil pričevalni stol in Simpson je poklical "Mr. Nixon". To ime je bilo istokot novo v slavnem procesu in vsi so stezali vratove, da si ogledajo novo pričjo, ko je sedla na pričevalni stol. Ira B. Nixon je izjavil, da je salesman in načelnik Nixon Motor Oil Company, Water St., New York.

Bil je zaprisežen ter pričel zreti v senatorja Simpsona. Posebni obtožitelj je očitno užival presenečenje, katero je bilo opaziti v vrstah zagovornikov. Mr. Nixon je prisegel, da se je sestel dne 23. septembra 1922. teden potem, ko se je našlo trupla umorjene dvojice, s Soperjem v newarskem uradu, kjer sta bila oba zaposlena.

Sestala sta se pri okencu blagajnika, je rekel Nixon in Soper mu je povedal, da je zadel v noči umora na avtomobil, v katerem so bili "Mrs. Hall in njena dva brata". Nixon, ki je nosil v svoji gumbici znak Ameriške legije, je bil absolutno pozitiven da mu je imenoval Soper te tri osebe.

Državni senator Case, eden zagovornikov, jep ričel nato križno zaslišavati pričjo. Prizadeval si je na vse mogoče načine, a ni mogel omajati povesti pričje. Nixon je re-

Za omejitev priseljavanja.

Dominijski predsedniki na imperijski konferenci so sklenili omejiti priseljavanje. — Konferenca je sprejela ameriški načrt za izbiro zaželjivih državljanov. — Canada hoče farmerje.

LONDON, Anglija, 16. novembra. — Ameriški princip omejitve ter skrbnega prereštanja priseljencev iz Evrope je bil sprejet v obsežnem načrtu, katerega je sestavila imperijska konferenca za porazdelitev prebivalstva angleškega imperija, posebno v Canadi, Avstraliji in Novi Zelandiji.

S tem načrtom so izvajali dominijski neke vrste zmago nad materinsko deželo, ker so vztrajali pri svoji pravici, da sprejmejo priseljence, katere si žele, mesto onih, katere bi Anglija rada poslala preko morja.

Canada pripravlja naprimer nov kontrakt z angleško vlado za transportacijo priseljencev, ki naj bi stala za vsakega priseljenca tri funte. Ti priseljenci morajo biti poljedelski delavci ali hišni služabniki. Domača vlada bi imela rajše, če bo tudi Canada sprejela industrialne delavce, a Canada je odločno proti temu.

Splošno prevladuje prepričanje, da so minuli dnevi, ke je bila edina kvalifikacija za angleškega iseljenca ta, da ne more dobiti dela v Angliji. V sedanjem času mora razpolagati z majhnim kapitalom ter mora biti zmogel opravljati delo, katero zahteva dominijski, v katerega se hoče izseliti. Angleška vlada upa, da bodo naši dominijski dela za približno 100,000 nadštevilnih premogorjev, ki ne bodo dobili dela niti sedaj, ko je deloma uravnana stavka. Ta problem je ostal nerešen.

Domeva se, da bo do sobote zaključeno glavno delo konferenece, čeprav se bo vršilo še par plenarnih sestankov prihodnji teden za formalni sprejem resolucije. Komiteji sestavljajo sedaj resolucije, katere bodo predložene konferenci.

Konferenčni komitej ministrskih predsednikov glede odnošajev med posameznimi deli imperija izdeluje sedaj osnutek resolucije glede pogodb, sklenjenih v Locarnu. Pričakovati je, da se bo pečala ta resolucija v glavnem z oceno vrednosti pogodb, pri ustvarjenju mirovne atmosfere v Evropi.

Novi generalni konzul v Chicago.

BERLIN, Nemčija, 16. nov. — Hugo Ferdinand Simon, bivši tajnik dr. Walter Rathenaua, je bil imenovan nemškimi generalnim konzulom v Chicagu, kot naslednik Rudolfa Steinbacha. Slednji je bil imenovan poslujočim poslanikom v colombijski republiko.

kel, da ni prišel pred štirimi leti s svojo povestjo na dan, ker ni želel, da bi bil zapleten v zadevo.

Dostavil je, da se je preteklo soboto prostovoljno javil, poteni ko so mu njegov oče in številni prijatelji svetovali, naj stori to.

Nadaljna pričja je bil voznik, ki je vozil kočijo ob pogrebu dr. Halla. Prisegel je, da je nosilo lice vdove umorjenega pastolja dva inča dolgo prasko.

Katalonski vstaši zaprti v Parizu.

26 zarotnikov, ki so hoteli odtrgati Katalonsko od Španske, je dospelo v Pariz ter so nazdravljali Franciji. — Garibaldi so imenovali izdajico. — Polkovnik bo drago plačal za svoja dejanja, — je rekel voditelj.

PARIZ, Francija, 16. novembra. — Obleden v kaki-uniforme, s širokokrajnimi klobuki in nahrbtniki, jo dospel "generalni štab" polkovnika Macia, katalonskega patriota, ki je hotel zanetiti špansko republikansko revolucijo, večeraj v Pariz s španske meje, močno zastražen od tajne službe.

Bilo je šest in dvajset pustolovcev — dva in dvajset Špancev in štirje Lah — in nastanjeni so bili v Santé jethsnici v celicah v bližini onih, v katerih se nahajata polkovnik Macia in klavni italijanski junak Garibaldi.

Prihod "generalnega štaba" iz Perpignana v južni Franciji je bil slični srečnemu povratku skupine boy scoutov. Vsi so se smejali in bili dobre volje, kljub preteči navzočnosti policije. Po stvorjenju vojske formacije so odvedli takozvane revolucionarje z avtomobili v justično palačo.

Tam se je zbrala velika ljudska množica da vidi ta čudni prizor. Rizzoli, italijanski voditelj skupine, ki je nosil na prsih številna inozemska odlikovanja — za hrabrost v zadnji vojni — se je nasmehnil ter rekel: — Zopet bomo pričeli, kakorhitro bomo oproščeni.

Ko so ga vprašali glede Garibaldija, se je razsrdil: — On je izdajalec in nekega dne bo drago plačal za svoja dejanja, — je odgovoril.

Jose Borda de la Cuesta, glavni pribočnik Macije, je pojasnil namen katalonskega gibanja.

— Mi hočemo ustanoviti nadaljno Belgijo pred vratmi Francije, — prsto katalonsko državo, — je rekel. — Mi nismo anarhisti. Mi ljubimo Francijo ter smo storili vse, da ji prihranimo zadrege. Protestingramo pa proti temu, da bi nas procesirali z Garibaldijem.

Naša afera nima nobenega opravka s tem možem in mi ne vrnemo ničesar o njem ali njegovih delih.

Manj nezaposlenih v Italiji.

DUNAJ, Avstrija, 16. novembra. — Število nezaposlenih v Avstriji, ki je doseglo februarja meseca 236,000 je padlo v zadnjem mesecu na 145,000. To število soglašja z oktobrskim številom preteklega leta.

MUSSOLINI OBŽALUJE NAPADE NA FRANCOZE

V pogovoru s pariškim žurnalistom je imenoval napade na Francoze škandalozne in neznosne. — Rekel je, da se ne bodo ponovili. — Zavzel je zmerno stališče glede Tangerja ter priznal, da je to v glavnem francosko-špansko vprašanje.

PARIZ, Francija, 16. novembra. — Neglede na to, kaj žele njegovi pristaši v Italiji ne išče ministrski predsednik Mussolini nobenega spora s Francijo. Pretekli teden se je pismeno opravičil pri francoskem poslaniku radi dogodkov v Ventimigliji in Tripolisu in včeraj je pa dal Jules Sauerweinu, posebnemu poročevalcu pariškega Matin, naslednje ugotovilo, da ga objavi v Franciji:

— Te proti-francoske manifestacije smatram za škandalozne in neznosne. Ničesar sličnega se ne bo več pripetilo. To lahko jamčim.

Pojasnila Mussolinija glede teh manifestacij ogorčenja proti Franciji so bila originalna. Rekel je namreč:

— Znano nam je, da žive po vsem svetu kritiki italijanskega fašistovskega režima. Mi pa ne čitamo vsega časopisja. Le par sto ljudi je v Italiji, ki posvečajo pozornost temu, kar pravijo nemški, angleški in ameriški listi, a vsakdo (!) čita francoske liste raditega, ker smo bližnji sosedje ter teče ista kri v naših žilah. Raditega smo tudi bolj občutljivi glede tega, kar pravijo Francozi o nas.

Mussolini je bil ob istem času tudi odkritosrčen glede svoje želje, da ostrani nekaj nesporazuma, obstoječega med obema deželama, posebno kar se tiče štatusa Italijanov v Tunisu. Glede tangerske zadeve je pokazal stališče, ki se popolnoma razlikuje od onega, katero so mu pripisovali pred par meseci.

— Vprašanje Tangerja, — je priznal, — se tiče v glavnem Francije in Španske ter šele v drugi vrsti Italije in Anglije.

V celem pogovoru je pokazal Mussolini popolno nesoglasje s proti-francoskim stališčem fašistov ter je pohvalno omenil zunanega ministra Brianda in francoskega poslanika, ker sta tako mirno in hladno postopala z aferama Garibaldi in Ventimiglija.

RIM, Italija, 16. novembra. — Vsak član fašistovske milice bo opremljen s puško, je izjavil včeraj Mussolini, ko je dal navodila, naj se nadaljuje z razdeljevanjem pušk po šest tisoč na mesec. Ministrski predsednik je dal včeraj tozadevna navodila 21 "generalom" fašistovske milice, koje vrhovni poveljnik je on sam.

Corpus Christi ima pristanišče.

CORPUS CHRISTI, Texas, 15. novembra. — Prvi tovor za Evropo je odšel včeraj iz tukajšnjega mesta s parnikom Maximus zvezne ladijske oblasti, v obratovanju United Gulf Steamship Company. Pristanišče je bilo pred kratkim pregrajeno za velike parnike in tozadevni stroški so znašali pet milijonov dolarjev.

Strica prejšnjega šaha so aretirali.

DELHI, Anglija, 16. novembra. Knez Salar ed Divieh, stric prejšnjega perzijskega šaha, je bil s glasno s sem došlimi poročili aretiran v Iraku. Zbežal je tjakaj po brezuspešnem poskusu, da vprizori v perzijskem Kurdistanu gibanje proti vladi novega šaha.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali firah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno posrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.45	Lir	100 \$ 4.85
Din.	1,000 \$ 18.60	Lir	200 \$ 9.40
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir	300 \$13.80
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir	500 \$22.50
Din.	10,000 \$183.00	Lir	1000 \$44.00

Za pošiljate, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljume poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnom pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25. all manji znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$300. po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pismenem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

"DUHOVNIKU" V "AMERIKANSKEM SLOVENCU"

Duhovniki so dobri in slabi, zato ker so ljudje. Tudi slovenski duhovniki v Ameriki niso izjema. Nekateri so neskončno dobri in pošteni, nekateri zaviti in hinavski.

Vzor popolnosti slovenskega duhovnika je bil pokojni Buh. Vzor nepopolnosti je nesrečni Koverta v Chigu.

Le malo je takih kot je bil Buh. Takega kot je Koverta, pa ni nikogar.

Med slovenskimi duhovniki je pa tudi eden, ki ne ve, kaj govori in piše o naših slovenskih domačih zadevah; ali pa mora po Kovertovih navodilih drugače pisati kot misli in kot ve.

To je dotičnik, ki je objavil v zadnjem "Amerikanskem Slovencu" članek "Zakaj smo brezbrizni" ter je članek podpisal z imenom "Duhovnik".

(Toliko je vseeno previden, da ni podpisal svojega imena. S tem, da se je skrnil pod splošno ime, je storil veliko krivico slovenskim duhovnikom-poštenjakom, ker bodo čitatelji marsikoga pokrival dolžili.)

Njegov članek je indirektno naperjen proti "Glasu Naroda", ki je po svoji lastni inicijativi začel pozivati rojake, naj se po možnosti spomnijo ubogih slovenskih slepcev v domovini ter usmiljenja vrednih naših ljudi, katerim je voda vse uničila in pobrala.

Poziv je dobil odmev. Nepričakovano dober odmev. Za slepce so darovali rojaki razmeroma veliko švoto — za poplavljenca bo kmalu nabran prvi tisočak.

To jih boli, to jih peče. Tako velika je njihova zavist, da skušajo po mačje odvrtni pozornost, ki jo posvečajo rojaki slepem in poplavljenem, v drugo smer.

Za cilj so si izbrali našo križano Primorsko. V Primorcih da je treba krepiti narodno disciplino ter podpirati njihove kulturne ustanove. "In za Primorsko bi mi Ameriški Slovenci prav zlahka nabrali lepo svoto" — pravi "Duhovnik" v Amerikanskem Slovencu.

In nadalje pravi, da je Mr. Grdina, glavni predsednik K. S. K. J. že izdal apel za primorske Slovence. Nekaj da bo že mogoče spraviti skupaj, da bodo ljudje "Duhovnikovega" kalibra rešili svojo narodno čast.

Da, gospod Grdina je izdal apel za primorske Slovence.

Izdal ga je bil tedaj, ko ni vedel ne kam ne kod. Izdal ga je tedaj, ko mu je priprosta čikaška Slovenka Mrs. Benčan v jasnini in krepkih besedah v našem listu dokazala, da ni prav, če pobira od društev K. S. K. J. in svojih privržencev za Vatikan in za papeža, češ, da je v domovini dosti bolj potrebnih kot sta papež in Vatikan.

In v svojem dopisu je tudi namignila, da so primorski Slovenci podpore potrebni.

To se je zgodilo par tednov predno je gospod Grdina sploh izprevidel, da je razen papeža in Vatikana še kdo drugi potreben podpore.

Tistih par tednov ne bo gospod Grdina nikdar pozabil, kajti v tistem času se je završila v njem življenjska izprememba.

Možak je namreč tedaj izgubil svojo moralno moč, ter je izza onega časa pa do današnjega dne v moralnem oziru še vedno popolnoma impotenten.

Zadeva vam je itak znana ter je ne bomo na tem mestu še enkrat premlevali.

Pozivu Mrs. Benčan, naj ameriški Slovenci pomagajo primorskim rojakom, se nismo odzvali.

Ona je le izrazila svojo tiho željo kot Slovenka-Krajevka in ženska. Naš zatirani narod se ji smili; razmere, v katerih morajo živeti primorski Slovenci, smatra za nečloveške, metode, ki se jih poslužuje naš sovražnik, se ji gnusijo.

Tudi nam se smilijo naši ljudje, tudi mi obsojamo fašistovske metode, tudi nam se gnusi politika najbolj zagriženih sovražnikov slovenskega naroda.

Žalostno, neskončno žalostno pri vsem tem je pa to, da ameriški Slovenci ne moremo niti tako, niti drugače pomagati svojim primorskim bratom.

Ne moremo in ne moremo!

Vsi Grdinovi načrti, kako bi se jim pomagalo, so ničevi.

Posebno ničevi so pa načrti gospoda Grdine in "Duhovnika" v "Amerikanskem Slovencu", kako bi podpirali kulturne ustanove primorskih Slovencev ter s tem krepili njihovo narodno disciplino.

Primorski Slovenci nimajo nobenih kulturnih ustanov. In ne morejo imeti nobenih. Če hočejo katero ustanoviti, jo laška vlada v kali zatre.

Sleherni, ki bi s prispevki ameriških Slovencev snoval na Primorskem kako narodno disciplino, bi bil podvržen smrtni kazni, ki je bila pred kratkim uveljavljena. In gorje članom narodne discipline, ki bi prišli fašistom v krepilje.

Ali naj iz Amerike ustanovljamo slovenska nacionalna društva na Primorskem?

Mi tukaj se lahko širokoustimo, da je tega in onega treba, da bi bilo to prav in da je ono narobe, Slovenec v Primorju pa sklanja glavo ter se pomilovalno nasmilja idealistom onkraj oceana.

Ameriški Slovenci ne bomo proti Mussoliniju ničesar opravili. Niti kot Slovenci, niti kot ameriški državljani.

Mussolini pozna Jugoslovane. Spočetka je le polagoma privijal vijak, ko je pa spoznal, da se vlada dvajset milijonskega naroda ne gane, je privil vijak s tako silo, da je brizgnila kri izza okovov in da je švignil plamen iz slovenskih Narodnih domov.

Jugoslovska vlada je na vse to molčala.

Molči, ker ve, da je v materijalnem, vojaškem in demarnem oziru na slabšem kot je Italija.

Država, ki nima teh prednosti mora dandanes molčati, ako hoče živeti.

To je strašno žalostno. Zato, ker je tako strašno resnično.

Tudi potom ameriškega državnega departmanta bi ameriški Slovenci — državljani ne opravili ničesar proti Mussoliniju.

Ameriška vlada je dobra in tudi pomaga, če more.

Toda v zadeve tujih narodov se ne bo tako kmalu vmeševala. Ima prevč britke izkušnje izza leta 1917, ko se je v prvi dejanski vmešala v evropske zadeve.

Najlepši dokaz nam je Mehika.

Calles je začel preganjati mehiške katoličane. Calles je izjavil, da so zaslužili, mogočna ameriška katoliška organizacija Kolumbovih vitezev je rekla, da ne.

Knights of Columbus so skušali pregovoriti oficijelni Washington, da bi se zavzel za pokrivci preganjane.

Toda najodličnejši Kolumbovi vitezi so naleteli v Washington na gluha ušesa. Na nobeno trkanje se jim ni odprlo.

x x x

Človek bi domneval, da bi Grdina in Koverta vseeno lahko nekaj dosegla, da bi vseeno mogla nekaj izposlovati primorskim Slovencem.

Zadnja poročila namreč pravijo, da je na Primorskem poučevanje verouka v slovenskem jeziku prepovedano; da ne smejo slovenski otroci niti očenaša moliti v slovenskem jeziku; da pode Lahi slovenske duhovnike iz pristnih slovenskih župnij, ter dajejo laškim službe.

Ker sta nesla spomladi par tisoč dolarjev v Vatikan, imata menda tudi v Vatikanu nekaj besede.

Poskušajta naj se zavzeti za slovenske duhovne in za krščanski nauk v slovenskem jeziku po primorskih okrajih.

Kmalu bosta spoznala, kako visoko respektira Vatikan Mussolinija in kako nič ne vpoštevata ameriških katoliških Slovencev, ki so bili pred nekaj meseci poslani v Rim svoje romarsko poslanstvo in koš češčenj ter najbrž tudi cele kupe denuncijacij.

Te naloge naj se torej lotita ter naj jo skušata izvesti.

Bo vsaj slovenska javnost tu in onstran Oceana kmalu spoznala komu je naklonjen Vatikan, za katerega je Grdina kolektal.

Ali je Slovenecem, ali Mussoliniju naklonjen.

(Dalje jutri.)

Dopisi.

Glendale, Ont.

Tukaj je nastala strašno huda zima. Osmeza novembra je pričelo snežiti in so se pojavljali veliki viharji. Ko sem se nekega večera vrnil z dela domov, sem opazil, da mi je vihar odnesel polovico strehe. Poklical sem svojega prijatelja, da sva nekoliko popravila, da mi ni snežilo na posteljo. Vso noč je divjal strašen vihar, mislil sem da bo odneslo hišo z menoj vred. V prostem času hodimo streljat severne jelene. Zadnjič smo ustrelili dva ki sta tehtala po sedemsto funtov.

Pozdrav vsem rojakom širom Amerike.

Frank Otoničar.

Saranac Lake, N. Y.

Iz tega mesta, mislim še ni bil dopisa. Zato sem se jaz namenil, da nekoliko opišem ta kraj in nje ga pomen.

Megoče, bo kateremu Slovencev v uslugo, posebno pa tistemu kdor mora iti zdravja iskat v druge kraje.

To mesto leži visoko v Adiron dak gorovju, kakih 60 milj od kanadske meje, ter nekako 1600 čevljev nad morsk gladino. Ima 15.000 prebivalcev. Tukaj ni nobene industrije, zatorej je Slovenceem malo znano. Pač je pr zdravo podnebje. Ta del države N. Y. je hribovit, podobno Kranjski deželi, z izjemo, da je tukaj vse polno malih jezer. Poraščen z bogatimi gozdovi. Pravi lovski raj, v jezerih pa ribolov. Ta kraj si je zbral pred nekako 50 leti dr. Trudeau (Nemec) za zdravljenje tuberkuloze in kot okolščine kaže, je imel velik uspeh. Postavil sn je mal sanatorium, v katerem je marsikaterega jetičnega ozdravil. Sedaj nadaljuje njegovo delo njegov sin dr. Trudeau. Ko je postal stari dr. Trudeau slaven v zdravljenju jetičnih je država N. Y. postavila State Hospital, vreden 4 milijone in ga posvetila v isti namen kot Trudeau Sanatorium. Torej nekaj že mora na tem biti. Zraven je pa ta kraj zelo prijazna postojanka za turiste. Letni čas ni nikdar prevroč, zima je pa ponavadi huda, včasih 40 pod 0.

Kot sem jaz izprevidel, se tukaj v resnici ozdravijo jetični ljudje, toda le tisti, ki že niso prestopili drugega štadija. Ravno nasprotno, pa ta kraj ni priporočljiv za ljudi, ki bolehalo na srčni hibi, to pa zato, ker je podnebje prelahko.

Kot sem že prej omenil, ni tukaj nobene industrije. Ljudje se preživljajo s turisti, boardarji in bolniki. Nekateri, ki se počutijo že nekoliko boljše, si postavijo svoje hiše, prodajalne ali hotele in tako mesto raste.

Narodnosti so tu po lestvici Amerikanci, Francozi, Nemci, Italijani, pa tudi Židov je dosti. Slovencev razen mene ni nobenega. Tudi jaz sem prišel s tega vzroka sem, pa se je kmalo izkazalo, da ni jetike v naši družini. Moja so propa ima srčno hibo, in zato je morala nazaj v nižje kraje.

Nekako pred 6 leti je prišla prva družina Fr. Birk iz New Yorka sem zdravja iskat. Kot se vidi, so ga našli. 4 milje iz mesta so kupili so lepo posestvo, pečajo se z zasebno gostilno, katero imenuje Rivermount Inn in jim precej dobro gre.

Tudi jaz sem si postavil lepo hišo s prodajalno, katero sem pa radi odsočnosti soproge moral dati v najem. Torej, kdor izmed Slovencev boleha na pljučih, ter bi rad odzdravel, je ta kraj priporočljiv, posebno za premožnejše. Drugi si pa nabavijo board ali kako obrt, ker te boleznice se ne da v nekaj mesecih iznebiti. Zatoraj se mora bolnik skoraj za stalno ustanoviti. To sčasoma skoraj vsaki stori.

S pozdravom!

Joseph Rostan.

Cleveland, O.

Čenjeni g. urednik Glas Naroda! Upam, da bi odmerite malo prostora v listu G. N., da napišem par vrstic o našem obisku naše sosednje naselbine Warren, O.

Slovenci v tem mestu so mirnega značaja in se nič preveč ne bahajo po časniki, kako in kaj da napredujejo, tako bi človek lahko mislil, da se sploh ne brigajo za napredek. Toda ni res tako. Mesto Warren, O. je oddaljeno nekaj nad 50 milj od Clevelanda. Prebivalcev v tem mestu je nekaj nad 30.000, med temi je precejšnje število Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki se pa medsebojno prav po bratsko razumejo. Med njimi ni nikake mržnje. Rečem le toliko, da srečna je taka naselbina, kjer rojaki živijo v tako lepi slogi kot v Warren, O.

Sedaj dogotavljajo Jugoslovanski Dom. Delničarji tega doma so Slovenci, Hrvati in Srbi in se tako lepo vzamejo skupaj, da ne pride med njimi do najmanjšega oporekanja. Otvoritev tega doma bodo proslavili dne 28. novembra t. l. Želim jim najboljši uspeh in obilo napredka v bodočnosti. V tem navzoč na seji delničarjev omenjenega Doma in ko sem videl, kako v pravi bratski slogi jim gre stvar naprej, sem tudi jaz izpregovoril par besede ter jim prioročal, da bi si ustanovili novo društvo ter ga priklopili J. S. K. J., da ne bodo imeli samo Jugoslovskega doma, pač pa tudi društvo J. S. K. J., ki jim bo služilo v veliko pomoč.

Ker je Mr. Jakob Korošec unel za napredek naselbine, in je tudi obenem dober agitator, je imel že isti dan in na isti seji zadosti podpisov za ustanovitev novega društva.

Ker je v tej naselbini tudi nekaj naročnikov na list G. N., sta se za ta list zavzela naročnik Frank Račer in njegova soproga. Da se bo list bolj razširil po naselbini, je v ta namen Mrs. Račer prevzela zastopstvo za Glas Naroda za to naselbino. Ker bo v kratkem času začela obiskovati rojake po naselbini in v svojo agitacije za nove naročnike, jo tamošnjim rojakom toplo priporočam ter ji želim najboljši uspeh.

Ob tej priliki si štejeva v dolžnost jaz in moj spremljevalec Tony Rudman, da se najlepše zahvaliva vsem tamošnjim rojakom za naklonjenost. Posebno zahvalo na izrekava rojaku Marku Reku, ki se je potrudil ter naju vozil okoli po naselbini čeli dan. Hvala družini Mr. in Mrs. Korošec. Izrekava jim najlepšo zahvalo za dobro postrežbo.

Najlepši pozdrav vsem tamošnjim rojakom.

Louis Rudman.

Peter Zgaga

Včeraj sem pokusil prve kravice v letošnji sezoni. Napravil jih je rojak Martin Pirnat v New Durham, N. J. Če je bilo tudi novo vino, ki so ga pokušali na Martinovo tako dobro, kot so bile kravice, ni čuda, če so se obiskovalci vrnili šele ob jutranji zori v Ridgewood.

*

Znanstveniki so dognali, da se ameriški kontinent pogreza.

Vsako leto se pogreza za eno šestino inča.

Ženske si pomagajo s tem, da imajo vsako leto za eno šestino inča višje pete ter tako ostanejo na stališču, ki ga jim je določila usoda.

*

In nadalje so dognali znanstveniki, da stane vzdrževanje otročka tri dolarje na teden.

To najbrž ne bo res. Baš zadnjič mi je pravil neki moj prijatelj: "Zatelebal sem se v punčko, zdi se mi, da je stara šestnajst ali sedemnajst let, pa se mi zdi, da me bo spravila na kant, če ne bom pravočasno prekinil razmerja z njo".

Jaz mu prav rad verjamem, da taki otročki stanejo dosti več kot samo tri dolarje na teden.

*

Marsikaj sem že dobil po pošti, toda ženitbenega oglasa še nisem dobil — do danes ne.

Danes mi ga je poslal rojak iz Srednjega Zapada in ga z malimi izpremembami objavljam.

Glasi se takole:

MLAD FANT, ki jih še nima 40, z manj kot 10 tisoč dolarjev premoženja, z ne stalno, temveč večina sedečo službo, se želi seznaniti v svrhu dopisovanja z žensko v starosti od 25 do 50 let, katera pa naj bi bila brez pudra in žavbelepa; brez zabavljanja čez duhovnike napredna; brez vere in cerkve — poštena; brez rabe nerazumljivih tujk — izobražena; brez uživanja munašajna — korajžna; brez božjega, policijskega ali moževega strahu — dostojna; brez kratko pristriznih las-pametna; brez dragocenih daril — dobra in prijazna in — brez pištole, divorsa in pariških eunj — moderna. Ineti pa sme: kuharsko in šivarsko zmožnost, smisel za snago, veselje do dela, bizniško nadarjenost, gospodinjstvo in gospodarsko štedljivost ter znanje našega in ameriškega jezika.

Ne odklanja se tudi: vseleaga značaja, pridnosti, skrbnosti in niti prisparanih, prisluženih ali celo podedovanih dolarjev.

Prebijte pa se brez znanja čaristona, plesne in teaterske strasti, pitja žganja in kajenja.

Če katero veseli, pa naj piše in tudi sliko naj priloži. Tajnost in molččnost pa je garantirana bolj kot vsaka Fordova kara.

Naslov pa naj bo: Zgagov ženin, Glas Naroda, N. Y.

*

No, dekleta, kaj mislite? Ali ima katera take sposobnosti, srečnosti in vrline kot jih moj "ženin" zahteva.

Če jih ima, naj se oglasi. Odgovore bom seveda jaz prvi dobil, jih prvi prečital, ter jih šele nato "ženinu" poslal. V tem je moja prednost. Toda, če se katera oglasi, ki bi imela vse lastnosti, kot jih je "ženin" navedel, se bom takoj odpovedal sedanjemu zakonskemu stanu ter se poročil z žensko, kakoršne še ni videl svet.

Torej, — na dan dekleta! Pravijo, da so na svetu vsakovrstne stvari. Morda je med njimi tudi slovensko dekle, ki je v vseh ozirih popolno.

Žal, da ne bom imel z odgovori posebne zabave, ker odgovorov ne bo veliko.

Vsak odgovor na "Ženitbeni oglas" bom pa objavil in sicer brez imena in naslova ponudnice. Oziroma kot je oglasatelj sam omenil: "Tajnost je tako garantirana kot Fordova kara..."

ROJAKOM, ki imajo namen poslati darila za Božič v denarju priporočamo s pošiljativjo ne odlašati.

Čimpreje odpošljejo, tempreje se izplačilo izvrši.

S tem pomagajo nam in pošti vzdržati točnost tudi v času največje zaposlenosti.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

REŠENI.

Novela.

(Nadaljevanje)

Njegovo obnašanje meni nasproti je bilo očetoško, čeprav je bila razlika v starosti neznatna; spadal je med moše, ki nosijo žez zgodaj v sebi očetoško čast. — Človek ga je lahko ljubil, celo iskreno ljubil, v zaupljivost je bila pri tem vedno izključena. Njegov veliki, veseli mir, je vedno vzbujal pogum in zaupanje.

Nekega dne, ko sva zaključila svoje delo v kliniki, mi je rekel smeje:

— Hočeva si privoščiti vesel dan, če nimate nič proti temu. Danes zvečer bom prišel po vas ter se odpeljal z vami z zadnjim vlakom v Villa Avray. Imam hišni ključ. Priplazila se bova kot tatova ter presenetila mojo ženo.

— Preživeli boste noč pri meni in jutri zjutraj bomo obiskali vsi skupaj vašo boljšo polovico. Ali ste zadovoljni?

— Na vsak način morava imeti izpremenbo zraha.

Tako sva odšla vsak na svoje stanovanje.

Jaz sem korakal ves srečen domov.

Ker je postalo medtem poldne, sem stopil v neko elegantno restavracijo. Občutil sem potrebo, da vidim zdrave, vesele in lahkožive ljudi. Tam sem se sešel z enim naših sošolcev na liceju, s katerim sem govoril o Andreju in ki se je laskovo izrazil glede našega skupnega prijatelja.

— To je pristen veseljak! Ljubljene žensk, moj dragi prijatelj. . . Nekoliko originalen, kar ljubi vsakdo, pogosto melanholičen, a vsekakor pošten. Vprizorja potovanja, da prežene dolg čas, je ljubezniv družabnik, če smatra to za vredno. . . in zelo izobražen. Imenujejo ga celo pesnika. In pri tem pa je bogat, zelo bogat. Andrej je dovršen gentleman.

— Po tvojem opisu — nepridiprav.

— Upam, da se tudi ti ne moreš baš postavljati z velikimi meščanskimi čednostmi. Andrej spada v kategorijo ljudi, katerih glavna prednost obstoji iz zunanje, družabne varnosti. Tam zastopa blede koža mesto nenenosti ter daje njegovi zunanosti nekaj interesantnega.

Ta ljubeznivi način opisovanja prijatelja mi ni bil nikakor zoperu. Njegove pretirane pripombe so bile vsaj na videz verjetne. Skušal sem izvedeti še več.

Ali je hotel ta gostobesednež, ki je očitno natančno poznal Andrejevo življenje, govoriti o onih nedovoljenih ljubeznih, katero je užival v moji bližini in jo meni zaupal?

Ne! Na moja vprašanja glede intimnega življenja najinega nekdanjega tovariša mi je odgovoril, da ni Andrej nikdar občutil globokega nagnenja za kako žensko, da so mu sicer vse skušale pristriči peroti, a doslej brez uspeha.

Iz teh izjav sem sklepal, da sta se oba zaljubljena lahko mirno udajala svojemu skrivnemu nagnenju. Če nisem namreč izvedel od fege salonskega junaka, kaj so govorili ljudje glede Andreja, sem bil prepričan, da niso ničesar vedeli.

— Ljubita se torej v miru! — sem mrmral sam zase. — Ljubita se in ne brigajta se za moža in svet; — ta dva ljubosumneža ne slutita ničesar o vajini sreči.

Zaposlen s temi razmisleki sem dospel v svoje stanovanje, in misel, ki me je navdajala ves dan, me ni zapustila. Iskal sem med kartami, a njegovega imena ni bilo vmes.

Njegova lea ljubica, o koje plašnosti mi je pripovedoval, se je za-

tekla le redkokdaj v gnezdece, pripravljeno zanjo. V sled njene previdnosti je ostal njen pregrešek do tistega dne za vse skrivnost.

Ah, kako sladak je prepovedan sad! Ah, kako mogočni so občutki, kojih ognjišča nihče ne sluti! Kakšen užitek so tajni poljubi! In mičnost tega skrivnega občevanja!

Nehote sem potisnil zastor proč ter pogledal na ono stran.

Za trdno zaprtimi žaluzijami je gorela luč.

Porogljiv usmev zadovoljstva se je pojavil krog mojih ustnic.

V istem trenutku je zapel zvočnica v veži.

Ali je prihajal že zdravnik?

Pohitel sem ven, da odprem, a bil je Andrej.

Bil je še bolj bled kot ponavadi ter se je tresel od razburjenja.

— Pojdi. . . pojdi hitro, umira!

Brzo sem pohitel za njim.

Niši besede pojasnila, ničesar kot klic: — hitro, hitro!

V par minutah, katere je zahtevala pot od mene do Andreja, mi je sporočil v pretrganih stavkih vse, kar se je dogodilo.

Vrnila se je na večer. Oba sta se po zadnjem govoru odločila, da se bosta končno ločila. . . Ona ni mogla še nadalje. . . Treba je bilo napraviti konec. . . Vrniti se je morala k dolžnosti. . . postati zopet poštna žena. . . zaslužiti zopet spoštovanje, katero je nezasluzeno uživala pet let. . . umreti od bolesti, če bi ne šlo drugače.

Vsi ti zopet omenjeni razlogi, ti že dvajsetkrat sklenjeni, a vedno zopet zavrnjeni sklepi, so postali končno nepreklicni. To je bila torej zadnja skupaj prežita ura! No, treba se je bilo ločiti, treba! Priljubljeno gnezdece pa je postalo svetišče ob misli, da mora biti to zadnjikrat. V trenutku slovesa sta se objela še enkrat. Tako sta obojevala drug drugega celih pet let. Stene, pohištvo, preproge, zavese, neme priče njune ljubezni, bodo izključno le obrambni posvečeni spomin. . . Ona naj vse zapusti, se loči brez iskrenega poljuba? Ah, le še enkrat občutiti ta ljubi kotiček, ki je pomenjal zanjo svet ter skrival morje občutkov. . . neskončnost, blaženost, smeh in jok, vse, kar je bilo spojeno s tem. . .

Ne, ne, le ne še enkrat iznova priči. Le še poslovit se hočeva.

In ta pritisk obeh rok je iznova oživel stari plamen.

Ali more človek raztrgati samega sebe? Če sta se našli dve duši, če sta postali dve srični oči, če se naše misli vedno srečujejo z neizgovirno silo v isti točki, potem ostane veriga, s katero veže ljubezen, neločljiva. Čim bolj jo skuša človek omajati, tembolj občutno boli in tembolj se zajeda v živo meso. Če je ljubezen zločin, postane veriga dvojno breme. Pa kaj za to? Človek je pač na človeka prikovan. Ločitev bi bila tembolj mučna, če bi je človek enkrat ne poskusil. Izdati in lagati, pomenja trpeti. Nič več videti, pa ne pomenja umreti. Vi snujni ljubeznik, o sreča, vi služabniki Erosa, — udajte se v svojo usodo! Uživate čašo veselja, a trpite brez tožbe muke vesti! Hoteli ste se vrniti na umetno pot dovoljene ljubezni. Sedaj pa se ne morete več. To je vaša kazen, vaše breme!

Roki, ki sta se našli v slovo, sta se kot prej oprile, ustnice so se našle in v neskončnem poljubu so zašepetale le eno: — za večno. . .

Ostala je torej.

Smehljala se je v solzah. Nežnejše kot drugače, kajti vedela je, kakšne muke je moral pretrpeti njen ljubi, mu je rekla: — jaz te ljubim.

Ni mogla dvomiti o medsebojni, nepremagljivi strasti obeh, oba sta zalibog vedela, da se ljubita, ljubita brez upanja, da bi se mogla ta ljubezen nekoč izpremeniti v sovražstvo.

(Dalje prihodnjič.)

DELOŽACIJA S PRETEPOM

Železniški uslužbenec Kraković je kupil v Breslavi na Moravskem hišo, v kateri je stanoval že več let strojevodja Malewski. Ker novi hišni posestnik ni imel drugega stanovanja, je naposled izposloval pri stanovanjskem sodišču deložacijo strojevodje Malewskega. Deložacija je bila določena. Ob asistenci orožnikov in stražnikov je odšel hišni posestnik z zastopnikom stanovanjskega sodišča k svoji hiši, da izseli Malewskega. Toda strojevodja se je za deložacijo temeljito pripravil. Zabil in zabarikadiral je vsa okna in vrata tako, da je stala sodna komisija pred hišo, ne da bi vedela, ka naj počne. Po dolgem prerakanju je hišni posestnik pristal na to, da so stražniki razbili okno in da je zlezal občinski voznik v stanovanje bojevitega strojevodje. Tu ga je pozdravil strojevodjin sin, ki je stal z debelo palico na mizi in udaril občinskega voznika na vso moč po glavi. Mož je začel klicati na pomoč, na kar so zlezli skozi razbito okno še stražniki in orožniki. Malewski je metal v nepovabljene goste vse, kar mu je prišlo pod roke. Napa del jih je celo s sekuro, ki so mu jo morali orožniki iztrgati iz rok. Njegova žena in sin sta polivala sodno komisijo s kropor.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

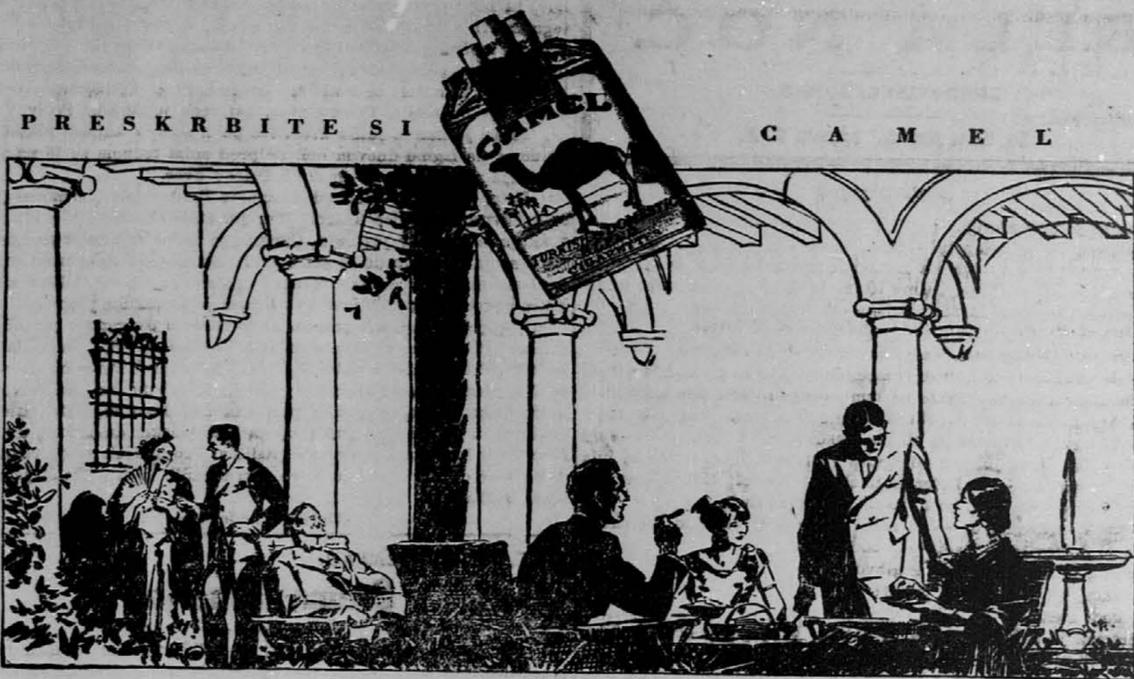
Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Uradni organi so imeli obilo posla, predno so premagali bojevito rodbino. Končno s zmagali, toda vsi so odnesli spomin na ta do godek, eni na telesu, drugi pa na obleki. Zvezanega strojevodjo in njegovo ženo so odpeljali v zaporo okrajnega sodišča, kjer sta dobila takoj drugo stanovanje.

Lahko plačate več — toda ne dobite boljšega

NE GLEDE na to, koliko plačate, nobena druga cigareta tako ne zadovolji kot prižgana Camel. Nobena ni tako dobra, tako skozi in skozi polna kakovosti.

Prvenstvo Camels traja že leta, kajti vsled zadovoljive prijetnosti, takojšnjega veselja, se nobena druga cigareta ne nahaja v razdalji ene milje od Camels. Nemogoče je kaditi toliko Camels, da bi bil okus utrujen. Nikdar ne zapuste pookusa po cigaretah.

In samo denar nima besede v prednosti Camels. Milioni ljudi si lahko privoščijo,

da bi mogli plačati največjo ceno, pa kupujejo in kade samo Camels. V vseh poklicih življenja je, kar se tiče kakovosti, za vse cigarete najboljšo geslo "Preskrbite si Camel!"

Priporočamo vam, da poskusite Camels. V to vrsto dene največja tobačna organizacija na svetu najboljšo, kar more kupiti denar. Ako hočete imeti najokusnejše kajenje, ki more priti od cigarete—

Preskrbite si Camel!

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, WINSTON-SALEM, N. C.

Novice iz Slovenije.

Obstreljen tihotapec.

Te dni so pripeljali v mariborsko bolnico obstreljenega 25-letnega posetnika Janka Krdeliša iz Srema. Te dni ga je zasačil na meji blizu Gor. Radgone finančni stražnik ravno v trenutku, ko je hotel prestopiti mejo. Ker na stražnikov poziv, naj obstane, ni reagiral, je ta ustrelil in zadel Krdeliša v desno ramo. Krdeliš se zagovorja, da je hotel čez mejo samo radi tega, da najde v Avstriji delo.

Živahnega sejma žalosten konec.

Živinski sejem je bil jako živahen. Okoliški kmetje so prignali mnogo živine, ki so jo skušali najboljše prodati. Po stari šegi pa so šli na to vsi prodajalci, kupci in prekupčevalci po sejmu v gostilno. Živinska trgovca Anton Savine in Štefan Rožman sta se imenitno zabavala v gostilni in pustila svojo živino med tem brez nadzorstva na sejmšču. Ko sta se posušeno krepčala, nista več našla na sejmšču svoje živine. Eden je pogrešal sivkasto kravo, vredno 3500 Din., drugi pa belkasto, vredno 2500 Din.

Smrt v valovih Ljubljane.

Ivan Kraljič, posestnik v Lipah na ljubljanskem Barju, je nameraval prepeljati čez Ljubljaničo ostanke podrte hiše, ki je stala blizu Koslerjevega posestva. Pri tem sta mu pomagala dva Črnovaščana. Sredi Ljubljane se je čoln, ki je bil preobložen začel potapljati. Črnovaščana sta se rešila s plavanjem na breg, Kraljič pa je kmalu izginil v valovih Ljubljane. Trupla niso našli. Ponesrečenec zapuščena žena in devetero otrok. Najstarejši je star 14 let.

Aretacija morilca.

V ječe okrožnega sodišča, v Celju, je bil oddan Štefan Mahovne iz Žiž, ki je pred petimi leti umoril logarja Severa. Umor se je izvršil med Konjicami in Žicami dne 11. oktobra 1921 in je bil Ma-

hovne že takrat osumljen kot morilec.

Mahovne se je dolgo odtegoval pravici in šele sedaj se je posrečilo ga zaslediti v Hrastjuh pri Limbušu.

Krvav dogodek na Prulah.

Prebivalec na Prulah je razburil krvav dogodek, ki se je izvršil v hiši na Grudnovem nabrežju. V omenjeni hiši je 52-letni tesar Jože Peršin napadel s sekuro čevljarkega pomočnika Franceta in ga pobil na tla. Velik del krivde na krvavem dogodku nosi neka Micika K., ki je včasih vodila Peršinovo gospodinjstvo.

Meseca junija se je Micki nankrat zadelo življenje pri Peršinovo pusto in dogolčasno, pa je šla in se preselila v sosednjo hišo k Pravstov. Peršin je nato pisal svoji ženi, ki živi na Madžarskem, naj se vrne zopet k njemu, česar pa ona ni hotela storiti. Te dni pa, ko je bil Peršin že v postelji, se je nenadoma spel nekdo do njegovega prtiličnega okna in potrkal. Peršin je skočil iz postelje, odprl okno in zavpil: "Kdo je?" Ker se ni nikdo odzval, je skočil skozi okno na tla in pogledal za vogalom. Vendar ni našel nobenega. Čim pa se je zopet vlegel k počitku, je nenadoma priletelo skozi okno več kamnov. Peršin je zopet skočil skozi okno v temo s sekuro v rokah in zagledal za vogalom sosednje hiše Miciko K. Prišel je vpiti nad njo in bruhnil slednjic: "Ako mi ne daš miru, ti kar glavo odsekam!" Micika ni odvrnila nobene besede. Kakor hitro pa se je Peršin skobacal zopet v stanovanje, že je imela v rokah zopet kamne ter pričela ponovno bombardirati Peršinovo stanovanje. Tedaj je ta v divji jezi skočil za njo in hitel za bežičo v Pravstovo stanovanje. Tam se je ona skrila, zasledovalec pa je naletel na Pravsta, se zagnal proti njemu in ga z vso silo udaril s hrbtom sekire po glavi. Pravst je takoj padel na tla nezavesten.

Peršin pa je še dalje razgrajal. V sled kričanja so vstali tudi

drugi hišni prebivalci, da vidijo, kaj se godi. Pravsta so odnesli v sobo in ga močili, vendar pa ga niso mogli spraviti k zavesti.

Peršin se je vrnil nato domov, vendar so kmalu prišli po njegja stražniki in ga odvedli v zaporo. Njegovo žrtev pa so morali proti jutru prepeljati v bolnico. Pravstovo stanje je vrlo opasno in bo ostal pri življenju le, če ne nastanejo kake komplikacije.

† NAZNANILO.

Potrim srecam naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 1. septembra preminula moja nepozabljena soproga AMALIJA SKOK, roj. KALUŽA.

Ranjka je bila bolna skoro dve leti na jetiki in bila zadnji čas v bolnici na Cresson, Pa. Pokopali smo jo dne 3. septembra na katoliškem pokopališču v Cresson, Pa. Tukaj zapuščena dva otroka, Rudolfa in Milko, mene, žalotnega moža ter tri brate in eno sestro, v starem kraju pa očeta in dve sestri.

Lahka naj ti bo ameriška gruda in v miru počivaj, saj si zaslužila počitek s težkimi mukami. S trsočo roko in solznimi očmi podpišem svoj naslov pod tem žalostnim naznanilom.

Andrej Skok, soproga, Box 56, Duke Center, Pa.

ISCEM svojega prijatelja JOŽEFA GRAHOR in bratrance JOHNA MRŠNIK, doma sta iz Smerij pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Poročati njima imam več važnih zadev iz starega kraja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi javi ali naj se pa sama javita na naslov: — John Mršnik, 3608 Independence Rd., Cleveland, O.

ISČEM GOSPODINJO

Slovenko ali Hrvatco za na farmi. Stara naj bo od 40 do 50 let. Onim, ki hrepene po lepem in mirnem življenju, se nudi lepa prilika. — John Pintar, R. D. F. 2, Box 93, Rock Creek, Ohio. (4x 15—18)

Zdravniki pravijo, da slaba prebava in zaprtje povzročajo mnoge bolezni.

Teh težko se sedaj lahko hitro znebite s pomočjo novega zdravila.

Če vam vaš zdravnik še ni predpisal tega zdravila, kar pojdite v lekarno in kupite steklenico Zova se Nuga-Tone, e prijetno za živati in celo mesečna nloga vas stane

BELA NOĆ.

ZGODOVINSKI ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

30

(Nadaljevanje.)

Ona se je premaknila.
— Trak, — je zaspešetal Orlov.
— Nikdar, — je odvrnila Katarina ostro. Ta trak je bil njeno prvo, veliko veselje v Rusiji. Dne 10. maja 1744 je pozdravila v Moski carinjo Elizabeto in naslednjega dne je dobila red.
— Za božjo voljo, trak, — je ponovil Orlov nujno.
— Ne, — je ponovila Katarina.
Orlov je prijel z roko svoj meč. Le predobro je vedel, s kakšnim veseljem je posegel Peter po tem zadnjem, skrajnem ponižanju carinje, kako zelo je čakal prilike, da s silo nastopi proti odprtemu odporu Katarine. Orlov si je bil na jasnem, da bi taka katastrofa vse preprečila, da bi jih vse potegnila v prepad. Kakorhitro bi bila Katarina aretirana, — in Peter je imel za to dovolj Holštajncev, — ni mogel nikdo vedeti, če bo doživela naslednji dan.
— Trak, veličanstvo, — je zahteval še bolj odločno. In skoro neslišno je dostavil: — Radi vaše bodočnosti.
Carinja je molče zmajala z glavo.
In zadnjikrat, roteče je prosil:
— Radi mene.
Katarina je dvignila pogled k njemu. V njegovih očeh je čitala vse, česar ni smel izreči, njegovo skrb, celo njegovo ljubezen, etišno nevarnost. In stedaj, končno, je popustila, odgovorila brez povdarka:
— Vzemite ga!
Dvignil je trak z njenih ramen ter ga izročil carju.
Peter mu ga je iztrgal iz roke. Vsa zardela je pokleknila Elizabetina na migljaj carja pred njega. In medtem, ko je položil trak krog njenih ramen, je rekel nenadoma stregnjen, s slovesnim glasom:
— Še nikdar ni to znamenje krasilo prs ženske, ki ni pripadala vladarski hiši. Tebe krasim z njim, ti kraljica lepote.
Katarina je čutila, da se bliža konec njenih moči. Brez besedice se je obrnila ter odhitela ven. Le za trenutek je obstala pred Orlovom ter se ozrla vanj s spačenimi potezami. In s tresočima se ustnicama je zamrmrala:
— Nastopite, Gregor Gregorjevič!
Peter ji je sledil z očmi. Misil je nato, kako pogosto se bo pač v samostanu s kesom spominjala tega svojega rojstnega dne.
— Pustite namu, — je ukazal nato. In očitno ponosen na svojo zmago, katero je izvojeval nad Katarino, je podal prusku poslaniku roko v slovo.
In medtem, ko je korakal Goltz skozi široke prazne dvorane, je razmišljal, — prav tako kot prej njegov nasprotnik de Breteuil, — pod svežim utisom doživelega hladno o vseh prednostih in škodljivostih za svojega kraljevskega gospoda. Že šest let je divjala vojna. Peter III. je sicer ravnokar sklenil mir in zvezo s Prusijo, a še vedno so stale Francija, Avstrija z državniimi četami zvezane proti Frederiku na polju. Dokler bo ostal Peter car, se seveda ne bo treba ničesar bati z ruske strani. Kljub temu pa se ni več motil pruski poslanik. Videl je vendar jasno, kako malo priljubljena je bila Prusija v Rusiji, kako samotnen je stal car s svojim navdušenjem, kako jasno se je stvarjala stranka krog carinje, nagibajoča se proti Prusiji. Kaj pa, če bi Peter III. izginil preko noči? Z mučno skrbjo je zrl Goltz v bodočnost.

Elizabeta in Orlov sta sama ostala pri carju. S trudnimi očmi je zrl Peter krog sebe.
— Lahko noč, — je rekel nato Orlovu. — Jeza in vino sta me epojila. Ali greš, Elizabeta?
— Še eno besedo z Gregor Gregorjevičem, — je prosila slednja.
Car jo je poljubil.
— Prespi svojo bol, — jo je svetoval nežno. — Jutri bo zopet sijalo solnce.
Vrnila mu je poljub.
— Lahko noč, — mu je rekla s svojim otročjim glasom, — lahko noč!
Orlov in Elizabeta sta bila sama.
Gregor Gregorjevič se je motreče ozrl nanjo od strani. Kaj mu je hotela povedati, ona, ki je skušala z vsemi sredstvi odtrgati carja od nje, ki je postala zanj bolj nevarna kot pa je domneval? — Kaj je vedela, kaj nameravala? Moral je imeti gotovost.
— Izgledate malo srečna, kontesa, — je rekel, s hlinjenim sočutjem.
— Bedna sem, — je odvrnila potrto.
— In kdo je kriv tega?
Elizabeta se je ozrla očitanje v njegov drzni, samozavestni obraz.
— Druge lahko motite, — je rekla, — pred vsem ubogega, zavedenega carja. — Jaz vem, da hočete izdati njega, ki vas ljubi.
Orlov se je nasmehnil.
— Potem vendar posvarite carja, — jo je pozval naravnost.
— Jaz sem storila to, — je odvrnila Elizabeta, — tega ne zaniham. Zaman!
— In zakaj ni tako malo zaupate?
— Jaz vidim pekel v vaših očeh, — je odvrnila ter se stresla.
Orlov se je naglas zasmeljal.
— Vi se šalite, kontesa.
— Jaz in šaliti? — je rekla mrko. — Bil je čas, ko sem spala brez skrbi. Sedaj pa beži spanec od mene ali pa me plašijo strašne sanje.
— Ha, — je vzkliknil Orlov ter zamahnil z roko, kot da hoče pregnati bedastemu otroku namišljene skrbi.
— Le rogajte se, — je nadaljevala Elizabeta vedno bolj razburjeno. — Slaba sem postala, to je vzrok. In vendar se čutim neizmerno visoko nad vami. Jaz sem verna carju. On je dober z menoj, ta samotni mož. Za vse, kar sem mu postala, se je zahvalil meni, zopet in zopet s solzami v očeh. In čeprav ga nehvaležni uporniki pehajo v bedo, sree mu morajo pustiti, odprto sree carja.
— Sree moža, — je odvrnil Orlov hladno, — ki vas je spravilo v nesrečo.
Elizabeta je obstala pred njim. Opetekala se je od utrujenosti, tuge in skrbi. Solze so ji tekale po bledem licu navzdol in z roko se je oprlija stola.
— V nesrečo, — je odvrnila, — to je res. Čast mi je vzel Peter, ponos, srečo in bodočnost. In vendar, vendar, — omahnila je na kolena, — in vendar ljubim carja.
Molče je zrl Orlov navzdol na mlado žensko, videl kako se je odprta rdeča trak reda ter zdrsil ob njeni tresoči se rami navzdol na tla...

Od Finskega zaliva se steza proti iztoku široki zaliv, do otokov, ki nosijo, stvorjeni od izliva Neve, Petrograd. Zapadni izhod tega zaliva na odprto morje obvladuje, v enaki razdalji od obeh bregov, močna otočna trdnjava Kronstadt. Južno od nje leži, na bregu celine, carski poletni grad Oranienbaum, najbolj priljubljeno bivališče Petra III. in nadalje iztočno, proti Petrogradu, nekako štiri milje od mesta, Petrov dvor, katerega je zgradil Peter Veliki. Prišel je dan 8. julija 1762, čas belih noči, v katerih nikdar popolnoma ne izgine dnevna luč. Že pred enim tednom se je na poveljje carja preselil carski dvor na Petrov dvor.
Peter se ni več ločil od Elizabete Romanovne. Imenoval jo je za vrhovno poveljnico dvornih dam ter stanoval tukaj v gralu z njo v skupnih sobah v pritličju. Carinja je živela v prvem nadstropju popolnoma zase. Obede je sama zavživala ter se ni pokazala pri nobeni slovesnosti več. Izza njenega rojstnega dne je bila v okolici Petra takorekč pozabljena in navidez je ni nikdar pogrešal.
Bilo je ob enajstih ponoči. Iz slavnostne dvorane v pritličju je prihajal divji šum, v spremstvu kričečih glasov, petja, bučnega smeha ter pokanja čaš ob zidovih. Tukaj je popival Peter ob dolgi mizi. Na njegovi desni strani je sedela Elizabeta, na levi poveljnik holštajnske garde, generalni poročnik von Loewen, nato Orlov in Gudovič in za njima bujna skupina holštajnskih častnikov, dvornih dam pevk in plesalk dvornega gledališča. Proslavljalo se je ravnokar došlo vest od odpotovanja novo rekrutiranih šeststo Holštajncev iz Kiela v Rusijo.

(Dalje prihodnjic.)

ARKADIJ AVERČENKO:

Drama na morju.

Mornarji neke oceanske ladije so vjeli soma.
Izveleki so ga s kavljem na palubo in ga razkosali.
— Rad bi vedel, dragi moji, kaj ima v želodecu — je dejal ladijski zdravnik.
Uslužben pomorščak je z enim sunkom noža razparal somu želodec, pogumno vtaknil vanj roko in izveleki... človeško črepijo in v trpežno usnje vezano belečnico, ki je bila le prav neznatno razjede na od jedkega želodnega soka.
— Glejte ga spaka — je dejal mlad pomorščak. To je črepija opice.
— To pa že ne — je odvrnil doktor. Po obliki sočeč — je to črepija pradavnega divjaka. Prva stopinja razvoja.
— Mislim, da ne bo "prva stopinja" — se je zasmel mlad oficir. Dvomin, da bi bil to zgodovinski divjak, kajti poleg črepije se nahaja belečnica. Lastnik črepije in belečnice — je pa brezdvomno ena oseba. Le pogledjmo... Ha! Ruska pisava. Torej rojak! Slaba mu je predla, revežu. Poslušajte!

"Te belečnice je last Vedeneja Drikina, člana profesionalne zveze veslačev."
Nedelja. Grozno, strašno, nepojmljivo! Naša stara ribiška barka "Amfitrita" se je danes popila. Rešil se je samo kapitan in šestero mornarjev... Sedaj se vozimo v čolnu — neznanu kam! To je še dobro, da je kapitan hotel kompas in karto... Pravi, da je breg 80 milj daleč in da ga dosežemo v šestih dnevih, če bomo pridno veslali. Na delo torej! Ponedeljek. Veslamo! Preštelimo porcije. Če bomo uživali po dva suhorja in košček slanine na dan, bomo shajali pet do šest dni. Noč in dan veslamo.
Torek. Veslali smo neprestano. Naenkrat vstane tovariš Alojša Gajkin in pravi:
— Tovariši — pravi — težak posel je tole veslanje.
— Zelo težak — pravimo mi.
— To je napor — pravi on — in vsak napor mora biti organizirani! Zato, pravi, predlagam, da namudoma ustanovimo profesionalno zvezo veslačev v svrhu zaščite naših proletarskih veslaških interesov.
Kapitanu to govorenje ni blegve kako po godu.
— Bodite pametni, otroci! pravi Kaj bi zveze? Veslajte naprej, pa konec besedi. Ko pridemo na breg, pa počnite, kar hočete!
— Ne, pravi Alojša, ti lažeš! Takrat na bregu bo že prepozno. Takoj se moramo organizirati. Izvolite predsednika, tovariši!
Ampak kar je res, je pa res: imeniten dečko je, ta Alojša! Kar ro je povedal! Bistra glavica! Pometali smo vesla proč in — jeli voliti. No, seveda — izbrali smo Alojšo.
— Ker je stvar taka, vpije Alojša (ves vesel), da ste me izbrali, pa vedite, da zahtevam osemurni delavnik in odpravo telesne kazni.
Da ste videli kapitana — skoraj bi bil jokal — smešno ga je bilo gledati!

— Zblazneli ste — nam je govoril, — kje ste še to videli, da bi ljudje, ki se potaplajo, zahtevali osemurni delavnik? Jaz sam sem pripravljn veslati 15 ur na dan, če bo treba. Premislite dobro, otroci!
— Dovolj smo mislili, pravi Alojša. Naenkrat se je vzbudila v nas razredna zavest, vse govorenje vam nič ne pomaga. Ali je prav tako, tovariši? Glasujte z vstajanjem!...

In glasovali smo z vstajanjem ter se smejali, da bi bili hokoro prevrnili čoln.
Mene pa so izbrali za tajnika. Lepo mesto! Nisem pričakoval take časti.
Sreda. Sklenili smo, da bomo veslali štiri ure pred obedom in štiri ure po obedu. Ker pa obed ni bil bogve kako izdaten, je Alojša zahteval povečanje porcije in je zagrozil s stavko.
Naš buržuj-kapitan nas je rotil ves solzen:
— Saj vendar za vas hranim porcije, vražja zalega. Vsi boste poerkali od gladi.
— Prazne čenče — pravi Alojša. — Če proletariat dela, se mora tudi izdatno hraniti. Ali pa zmanjšamo produkcijo na minimum.

Četrtek. Alojša je vzel danes iz žepa koledarček, pogledal vanj in vzkliknil — ves vesel:
— Bratje — tovariši! Danes je državni praznik! Nič nima pravice, da bi nas silil delati ta dan. Vrzite vesla proč!
To vam je glavica, da malo takih!
Petek. Danes je prvi dan stavke. Zadeva se je pričela s tem, da je Alojša imenom naše zveze zahteval od kapitana bolniško blagajno in zavarovanje zoper nezgode.
Ker nam ni ugodil — smo začeli stavkati.
Alojša imenuje to "konflikt" z delodajalcem."
To je dečko! Tam v Angliji kje bi ga še za ministra napravili, pri nas pa — komaj da životari. Sobota. Stavka poteka normalno.
Do brega je še 68 milj. Živeža imamo samo še za jutri. Če nas bo kapitan nehal hraniti — polomimo vesla.
Alojša imenuje to: "Uničenje proizvajalnih sredstev".
Somi se pojavljajo.
Še te sodrge je bilo treba! Nedelja. Porcije so pri kraju. Toda človek, ki dela, mora tudi jesti.
Somi so kakor ponoreli. Noč in dan švigajo okrog čolna, noč in dan — še osemurnega delavnika ne poznajo!
Alojša je nekam utihnil, morje pa postaja vedno bolj viharno. Od zapada sem se dviga rumen oblak, kot pošast, vedno bliže...
Somi se že skoro zaganjajo na krov...
Alojša je enega treščil s pestjo po gobeu.
Nedelja (zvečer). Vihar. Alojša plaka.
— Oprostite, bratje, pravi. Kesam se... Zaradi mene boste vsi pogi...
Ti nemarni valovi — skoro bi bili prevrnili čoln. Somi...
Tovariši! Kaj pa tako...

Ob poslednje erke navzdol se je vlekla dolga, nervozno zarisana črta — kakor bi bil kdo zabilil zveze dokončati besedo.
Ostali listi bili nepopisani.

— Čudna povest — je zamrmral doktor ter zalučal črepijo čez krov. — Najstrašnejše pri tem pa je, da ni imel nihče koristi od tega...
Častnik pa mu je odvrnil:
— Zakaj niče? Kaj pa somi!

LOT NAPRODAJ POCENI

na prijetnem kraju McAllister Ave. & 9th St., Waukegan, Ill. Vprašajte lastnico: Mrs. Gertrude Michel, 20 East Gognac St., Battle Creek, Mich. (6x 12-18)

Za boleznin in bolečine

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr. Prilatelj v Potrebi

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljevanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street New York City.
Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

Brezplačno onim, ki trpe vsled mrzlice in naduhe.

Brezplačna poskušnja metode, katero more vsak rabiti brez nepriilike in izgube časa.
Imamo način, kako kontrolirati naduhe in izpušča, da poskušate na naš račun. Ni ne da, ako je to še dolga bolezen, ali pa se je pojavila šele pred kratkim, ako je senena mrzlica ali pa kronična naduha, naročiti morate brezplačno poskušnjo našega načina. Na to se ne gleda, v kakšni klimi živite, ne gleda se na vašo starost ali opravilo, ako vaša muči naduha ali mrzlica, naš način vam bo takoj pomagal.
Posebno želimo poslati onim, ki se nahajajo navidez v obupnem stanju, kje niso pomagala vsakovrsta vdihavanja, brizganja, zdravila, opija, dim, "patentirano kajeenje" itd. Želimo polnati vsakomur, da je ta novinašodolocen davstavi vsako težko dibanje, vse hropanje in vse strahne napade takoj.
Ta brezplačna ponudba je prevažna, da bi jo zanemarili. Pišite sedaj ter jo takoj pričinite. Ne pošiljate denarja. Pošiljate kupon čenec. Niti neštine ne plačate.

BREZPLAČNI POSKUŠNI KUPON FRONTIER ASTHMA Co., Room 191-E Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N.Y. Pošiljate prosto poskušnjo našega načina

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljazi in drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo, vedno le prvotne brzooparnike.
Tudi nedržavljan zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselnskega komisarja.
Glasov odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posilec osebno, bodisi v najbližnji naselnski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor ked v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prpiše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v tem letu 670 priseljeencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem starše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.
Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke od 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washingtonu.
Predno podvsamete kak korak, pišite nam.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT ST., NEW YORK

ADVERTISE in GLAS NARODA

Kretanje parnikov - Shipping News	
20. novembra: Majestic, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.	27. decembra: Paris, Havre; Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
24. novembra: Berengaria, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	29. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
27. novembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.	30. decembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
1. decembra: Mauritania, Cherbourg; President Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	1. januarja: Majestic, Cherbourg
2. decembra: De Grasse, Havre; Westphalia, Hamburg; Luettow, Bremen.	6. januarja: De Grasse, Havre; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
3. decembra: Pres. Wilson, Trst.	7. januarja: Martha Washington, Trst.
4. decembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg.	8. januarja: Berengaria, Cherbourg; France, Havre; Bremen, Cherbourg, Bremen.
8. decembra: Carmania, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.	12. januarja: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
9. decembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.	15. januarja: Paris, Havre; Aquitania, Cherbourg.
11. decembra: Majestic, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.	22. januarja: Homerik, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
14. decembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.	25. januarja: Pres. Wilson, Trst.
15. decembra: Berengaria, Cherbourg; La Savoie, Havre; President Harding, Cherbourg, Bremen.	27. januarja: Rochambeau, Havre; Thuringia, Hamburg.
22. decembra: Rochambeau, Havre	29. januarja: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Muenchen, Cherbourg, Bremen.

Veliki božični izleti v JUGOSLAVIJO

Sajvečji parnik sveta.

Pridružite se skupnam svojih rojakov, ki potujejo domov za božične praznike na naših velikih parnikih. Trije izmed najboljših parnikov na svetu so pripravljni, da vas prevedejo v udobnosti po zmernih cenah. V 3. razredu do ZAGREBA in nazaj \$206. in več do BEOGRADA in nazaj \$206.50 in več soglasno s parnikom.

HOMERIC — 27. novembra
OLYMPIC — 4. decembra
MAJESTIC — 11. decembra
(Največji parnik na svetu.)

Potniški izvedenci bodo vas sprejeli ter vse uredili. NADALJNI VELIKI PARNIKI ZA VAS Belgenland, Lapland, Fenland, Zealand, Arabic, last Red Star Line, v Antwerp, Tedensko odplutja.

VI LAHKO DOBITE DOVOLJENJE od vladne Zdruzenihi držav, da greste v stari kraj ter zgodovino, da se vrnete v Zdruzene države. Vprašajte vaše pooblašcene agente ali —

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 Broadway, New York City

French Line

Compagnie Generale Transatlantique

SAMO ŠEST DNI PREKO Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLSJE

ROCHAMBEAU 24. NOV. -- 22. DEC.

PARIS 4. dec. — 27. decembra.
HAVRE — PARIŠKO PRISTANIŠČE
Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 5, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

19 STATE STREET NEW YORK
ALI LOKALNI AGENTJE

POZOR GOSPODINJE V OKOLICI NEW YORKA!
Kakor lani, tako tudi letos se dobijo prave kranjske mesene in riževe klobase pri:
Mrs. Mary Murnik, 862 Anthon Ave., Ridgewood, N. Y. (2x 17,18)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata GEORGE KLANFAR. Pred dvema letoma je bil v Pittsburgh, Pa. Prosim cenjene rojake Slovence in Hrvatce, da ga opozore na ta oglas, ali naj mi poročajo njegov naslov, ker povedati mu imam nekaj važnega. — Gabrijel Klanfar, Place de la Chauce, No. 19, Issoudun Indre, France. (2x 17,18)

ONIM, KI HOČEJO POSTATI DRŽAVLJANI.
Foreign Language Information Service v New Yorku je izdala priručno knjižico, ki je namenjena onim, kateri žele postati ameriški državljani. Knjižica je pisana v lahko razumljivi angleščini ter vsebuje nakratko vse podatke, o državljanstvu. Stane 25 centov. V zalogi jo ima knjigarna Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York City.

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Pozor čitatelji. Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem "boste vstregli vsem. Uprava "Glas Naroda".

ZASTAVE SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE REGALIJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD. Sigurno 25% ceneje kot drugod. VICTOR NAVIŠNEK, 331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.